

واکنش مخالفان شیخ به دیدگاه او پیرامون قانون اساسی

۱۱ اسفند ۱۴۰۳ ساعت ۱۴:۵۱

روز بعد که مطابق با جمعه بود در مدرسه صدر، اجتماعی علیه شیخ تشکیل شد و از بین آنان عده‌ای به قصد قتل او روانه منزلش شدند.

یکی از سرسخت‌ترین و مهم‌ترین مخالفان قانون اساسی مشروطه، شیخ فضل‌الله نوری بود. مخالفت شیخ، موجد تحولات سیاسی بیشماری شد. با این حال این مخالفت‌ها، دشمنی و معاندت برخی از گروه‌های سیاسی را با شیخ به همراه داشت:

«روز بعد که مطابق با جمعه بود در مدرسه صدر، اجتماعی علیه شیخ تشکیل شد و از بین آنان عده‌ای به قصد قتل او روانه منزلش شدند. گروهی دیگر خواستار تبعید وی گردیدند. سپس جلسه‌ای در مدرسه سپهسالار برگزار شد، شب آن روز شیخ در تاریکی‌های شب به سوی حضرت عبدالعظیم حرکت کرد. همزمان روزنامه صور اسرافیل به هتاکی علیه شیخ پرداخت و او را «تاجر باشی بازار دین فروشان شیخ فضل‌الله بی‌نور» خطاب کرد. به دنبال همین مطلب، توهین و افترا به شیخ از حد گذرانیده شد. او را ماده فساد نامیدند که منبع بغض و عناد است و به خلاف و خیانت متهمش کردند. شیخ فضل‌الله نوری در مقابل، شروع به مقاومت کرد و تلگرافی در مورد ضرورت حفظ احکام شرع و نظارت هیأت مجتهدین ارسال داشت. سیدمحمد طباطبایی علت اختلاف شیخ و نمایندگان را این دانست که شیخ می‌گفت هیأت ناظر باید خارج از مجلس باشد اما نمایندگان می‌گفتند باید این عده عضو مجلس باشند. عده‌ای علت مخالفت شیخ را تخریب اساس مشروطیت دانستند و گروهی او را متهم کردند استحکام اساس مشروطیت با منافع شخصی‌اش تعارض دارد. اما خود شیخ علت این همه مخالفت را چنین توضیح داد: فصلی با زحمت زیاد و توافق همه نوشته شد محض تثبیت و اینکه رجوعی نشود علی‌حده به طبع رسانده و به همه ولایات انتشار داده شد؛ چون این را دیدند و فهمیدند که با این ترتیب اگر بدون تغییر واقع شود بالمره از مقاصد فاسده خود محروم‌اند؛ کردند آنچه کردند و دیدم آنچه دیدم، و کشیدم آنچه کشیدم و متعقب به واقعه زاویه مقدسه شد.»

منبع: حسین آبادیان، بحران مشروطیت در ایران، تهران، موسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی، ۱۳۸۳، ص ۴۲

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/50017/واکنش-مخالفان-شیخ-به-دیدگاه-او-پیرامون-قانون-اساسی>